

Резюме на извършен анализ на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2016-2020 г.

При разработването през 2020 г. на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2021-2030 г. се извърши анализ на изпълнението на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2016-2020 г. от междуведомствена група, включваща представители на заинтересовани страни – държавни институции, социални партньори и организации от неправителствения сектор. Въз основа на отговорите на участниците в междуведомствената работната група бяха очертани следните изводи:

✓ **Потвърждава се необходимостта от стратегически документ относно равнопоставеността на жените и мъжете в България, с ясно определени времева рамка и приоритетни области.**

Стратегията е оценена като подходящ инструмент за създаването и прилагането на дългосрочна и устойчива държавна политика, ангажиращ и интегриращ действията на редица институции в различни области за постигане на равнопоставеност на жените и мъжете. Наличието на стратегия улеснява и допринася за позитивните резултати и тенденции в развитието на политиката за постигане на равнопоставеност на жените и мъжете, затова има необходимост от продължаващи действия, очертани в стратегически документ.

✓ **Приоритетните области и ключовите действия заложи в Националната стратегия за 2016-2020 г. са правилно определени. Те следва да останат и в следващия стратегически документ, съобразени с новите предизвикателства.**

Извеждат се като по-важни областите за повишаване на участието на жените на пазара на труда и равна степен на икономическа независимост; борба с насилието, основано на пола и защита и подкрепа на жертвите; насърчаването на равенството между жените и мъжете в процесите на вземане на решения; и промяна на съществуващите в обществото стереотипи по пол в различни сфери на икономически живот. Предлага се ключовите действия да бъдат осъвременени с оглед променящите се обществено-икономически реалности, например включването на повече дейности за повишаване на информираността, с оглед протичащите процеси на цифровизация, които трансформират всички сфери на икономиката и обществото, създавайки както възможности, така и предизвикателства пред политиката по равнопоставеност на жените и мъжете.

✓ **Постигнат е напредък по всички приоритетни области и ключови действия, заложи в Националната стратегия за 2016-2020 г.**

Постигнатият напредък е не еднакъв по различните приоритети. Най-голям напредък е постигнат по отношение на равнопоставеността на жените и мъжете на пазара на труда, намаляване разликата в заплащането по пол и в областта на процесите на вземане на решения. Оценява се като по-слаб и частичен напредъкът в борбата с насилието и преодоляването на стереотипите по пол. Отбелязва се, че се провеждат редица добри практики, като например: проекти за насърчаване участието на жени предприемачи с иновативни идеи, управленски подход за равнопоставеност на жените и мъжете, осигуряване на по-доброто съвместяване на професионалния и личния живот на родителите с малки деца, мерки за заетост на безработни лица чрез осигуряване на възможности за полагане на грижи за отглеждане на деца, провеждане на тематични часове по лидерство с ученици в гимназиалния курс, работата на национална телефонна линия за деца, прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция и др.

✓ **Приетите за периода на действие на Националната стратегия 2016-2020 г. планове се оценяват като допринасящи за нейното изпълнение и за постигането на напредък в областта на равнопоставеността на жените и мъжете в България.**

Посочва се, че чрез плановете се провежда последователна държавна политика по равнопоставеност на жените и мъжете. Преобладава оценката, че за периода на действие на плановете е постигнат оптимален напредък в изпълнение на заложените мерки. Има и мнения, че „винаги са възможни повече усилия“, например в приоритетните области за намаляване на разликите по пол в заплащането и доходите, промяната на съществуващите в обществото стереотипи по пол в различни сфери на обществения живот и борбата с насилието.

✓ **Индикаторите за наблюдение на изпълнението на Националната стратегия 2016-2020 г. се оценяват като цяло релевантни на планираните ключови действия, основно поради това, че са предложени от компетентните институции.**

Отбелязана е необходимостта от сравними количествени и качествени данни. Посочва се, че следва да бъдат внесени корекции в индикатори при преформулирането и/или добавянето на някои ключови действия, за да се отразяват по-добре на постигнатите резултати. Извежда се необходимостта от изграждане на система за мониторинг на равнопоставеността и индикатори за проследяване на напредъка в различни области.

При прилагането на метода на **SWOT анализ** могат да се направят следните заключения относно политиката по равнопоставеност на жените и мъжете:

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> • наличие на нормативна база за провеждане на политиката; • обвързаност с международните ангажменти на държавата в областта на равнопоставеността на жените и мъжете; • наличие на стратегически документ по темата и планове за изпълнение, с ясно очертан времеви обхват; • добре формулирани приоритетни области в Националната стратегия; • формулиран механизъм за изпълнение и координация между различни заинтересовани страни (държавни институции, социални партньори, неправителствени организации и др.); • формулирани специфични мерки • представяне на годишни доклади за изпълненото 	<ul style="list-style-type: none"> • недостатъчна информираност и популяризиране на провежданата политика и мерките, които се изпълняват • недостиг на съпоставима, детайлна и систематична статистическа база данни • не достатъчно ясно дефинирано финансово осигуряване
Възможности	Рискове
<ul style="list-style-type: none"> • осъвременяване и модернизиране на практиките при провеждане на политиката по равнопоставеност на жените и мъжете; • прилагането на интегриран подход за равно третиране на жените и мъжете като добра управленска практика, 	<ul style="list-style-type: none"> • подценяване на темата от страна на вземащите решения по секторните политики; • недостиг на човешки, материални и финансови ресурси за изпълнение; • ниска информираност на гражданите за

<p>включително и на метода за оценка на въздействието по пол;</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилагането на временни специфични насърчителни мерки за преодоляване на неравенствата по пол; • ангажиране на по-широк кръг заинтересовани страни и гражданите при провеждането на политиката по пол. • процесите на цифровизация	<p>политиката, съответно липса на подкрепа от тяхна страна;</p> <ul style="list-style-type: none"> • неизпълнение на поетите международни ангажименти в политиката за равенство на жените и мъжете; • процесите на цифровизация;
--	---